

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

ZAKON

**O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O JEDINSTVENOM SUSTAVU
REGISTRACIJE, KONTROLE I NAPLATE DOPRINOSA**

Sarajevo, veljača 2016. godine

PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO ŽURNOM POSTUPKU

Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Jedinostvenom sustavu registracije, kontrole i naplate doprinosa po žurnoj proceduri stvaraju se pretpostavke za smanjenje „rada na crno“, jačanje discipline u oblasti doprinosa i podnošenja prijave (prijave i odjave osiguranja kao i promjene tijekom osiguranja) u Jedinostveni sustav registracije, kontrole i naplate doprinosa.

Shodno navedenom smatramo da su ispunjeni uvjeti iz članka 191. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07 i 2/08) i članka 186. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03 i 21/09).

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O JEDINSTVENOM SUSTAVU
REGISTRACIJE, KONTROLE I NAPLATE DOPRINOSA

Članak 1.

U Zakonu o Jedinstvenom sustavu registracije, kontrole i naplate doprinosa („Službene novine Federacije BiH“, br. 42/09, 109/12 i 86/15), u članku 3. točka 15. mijenja se i glasi:

„15. **Mjesečnom prijavom podataka o doprinosima** smatraju se obrasci: MIP-1023 Mjesečno izvješće o isplaćenim plaćama, ostvarenim koristima i drugim oporezivim prihodima zaposlenika od nesamostalne djelatnosti, plaćenim doprinosima i akontaciji poreza na dohodak, PMIP-1024 Pojedinačno mjesečno izvješće o isplaćenim plaćama, obračunatim i uplaćenim doprinosima i porezu na dohodak od nesamostalne djelatnosti (koji čine sastavni dio Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak), JS3300 elektronički obrazac za doprinose koje izvanproračunski fondovi plaćaju u ime svojih osiguranika, JS3310 Prijava uplate doprinosa za dobrovoljno mirovinsko osiguranje i zdravstveno osiguranje osobnim sredstvima (koji čine sastavni dio Pravilnika o podnošenju prijave za upis i promjene upisa u Jedinstveni sustav registracije, kontrole i naplate doprinosa), 2002 Specifikacija uz uplatu doprinosa poduzetnika i 2002-A Specifikacija uz uplatu doprinosa poduzetnika s prebivalištem u Republici Srpskoj i Brčko Distriktu BiH, koji samostalnu djelatnost obavljaju na teritoriju Federacije BiH (koje čine sastavni dio Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa);“.

Članak 2.

Članak 14. mijenja se i glasi:

„Članak 14.

Obveznik uplate doprinosa podnosi Poreznoj upravi prijavu za upis u Jedinstveni sustav za svakog novog zaposlenika najkasnije dan prije otpočinjanja rada osiguranika. Promjena u osiguranju zaposlenika podnosi se s danom nastanka promjene, a odjava osiguranja za zaposlenika najkasnije s danom prestanka rada osiguranika.

Obveznik uplate doprinosa Poreznoj upravi podnosi prijavu iz čl. 12. i 13. ovoga Zakona, osim prijave za upis iz stavka 1. ovoga članka, u roku od sedam dana od dana nastanka promjene.“

Članak 3.

Članak 18. mijenja se i glasi:

„Članak 18.

Porezna uprava će svakom osiguraniku omogućiti, putem interneta, pristup podacima o iznosu uplaćenih doprinosa.

Porezna uprava na temelju zahtjeva osiguranika izdaje uvjerenje iz Jedinstvenog sustava koje sadrži podatke o iznosu uplaćenih doprinosa.“

Članak 4.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

O B R A Z L O Ž E N J E

I - USTAVNA OSNOVA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Jedinostvenom sustavu registracije, kontrole i naplate doprinosa je u članku III. 1. točka c. koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXIX i CVI i članku IV. A 20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojima je u isključivoj nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine donošenje propisa o financijama, a Parlament Federacije BiH uz ostale ovlasti predviđene Ustavom, odgovoran je za donošenje zakona o vršenju dužnosti u federalnoj vlasti.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Osnovni razlozi za donošenje Zakona su:

Obrazac Prijave uplate doprinosa za dobrovoljno mirovinsko osiguranje i zdravstveno osiguranje osobnim sredstvima nije do sada bio propisan, što je prilikom ostvarivanja prava dobrovoljnih osiguranika stvaralo određene probleme. Predloženim izmjenama Zakona ovaj problem se eliminira.

Prilikom inspekcijskog nadzora, kontrole prijavljenih radnika i „rada na crno“, od strane Porezne uprave Federacije BiH, Federalne uprave za inspekcijske poslove i kantonalnih uprava za inspekcijske poslove uočena je pojava da poslodavci za neprijavljene zaposlenike prezentiraju ugovor o radu s datumom od prije jednog ili dva dana, koristeći zakonski rok za prijavu osiguranja od sedam dana. Zapažanja inspektora idu u pravcu konstatacije da poslodavci imaju pripremljene ugovore o radu s nepopunjenim datumom sklapanja ugovora o radu, koji se unese prije prezentiranja inspektorima. U cilju suzbijanja navedene pojave, rada na crno i povećanja discipline u oblasti doprinosa predlaženim izmjenama Zakona skraćuje se rok za podnošenje prijave JS3100. Navedena izmjena ne bi bila opterećenje za poslodavce jer isti mogu navedeni obrazac dostaviti Poreznoj upravi elektroničkim putem.

Predložene izmjene u vezi s uvidom u stanje uplaćenih doprinosa od strane osiguranika temelji se na činjenici da je Porezna uprava Federacije BiH, u suradnji sa FAR projektom USAID pripremila online web portal za osiguranike, koji će putem interneta moći izvršiti, za sebe, uvid u stanje uplaćenih doprinosa.

III - OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBI

Članak 1. (članak 3. točka 15. Zakona)

Izmjenom se propisuje nedostajući Obrazac JS3310 Prijava uplate doprinosa za dobrovoljno mirovinsko osiguranje i zdravstveno osiguranje osobnim sredstvima i omogućava jednostavnije ostvarivanje prava iz osnove uplaćenih doprinosa od strane dobrovoljnih osiguranika. Navedeni obrazac će biti objavljen u Pravilniku o podnošenju prijave za upis i promjene upisa u Jedinostveni sustav registracije, kontrole i naplate doprinosa. Nakon izvršene kontrole prijavljenog i uplaćenog iznosa doprinosa od strane Porezne uprave, podaci iz prijave su dostupni izvanproračunskim fondovima. Obrazac 2002-A Specifikacija uz uplatu doprinosa poduzetnika s prebivalištem u Republici Srpskoj i Brčko Distriktu BiH, koji samostalnu djelatnost obavljaju na teritoriju Federacije BiH (koji čini sastavni dio Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa) je novi obrazac za osiguranike koji samostalnu djelatnost obavljaju u Federaciji BiH, a imaju prebivalište u Republici Srpskoj ili Brčko Distriktu BiH i bilo je potrebno definirati da se isti smatra mjesečnom

prijavom podataka o doprinosima u Jedinjstvenom sustavu registracije, kontrole i naplate doprinosa.

Članak 2. (članak 14. Zakona)

Izmjenom članka skraćuje se rok za podnošenje prijave obveznih osiguranja za zaposlenike čime se eliminira mogućnost manipulacija oko neblagovremenog prijavljivanja zaposlenika.

Članak 3. (članak 18. Zakona)

Izmjenom članka omogućava se osiguranicima jednostavnija provjera stanja uplaćenih doprinosa, elektroničkim putem uz unos podataka iz osobne iskaznice, kao i mogućnost da se ti isti podaci u vidu uvjerenja (s potpisom i pečatom) izdaju u nadležnoj Poreznoj ispostavi ukoliko osiguraniku ti podaci trebaju u nekom postupku. Uvjet da bi netko pristupio web portalu Porezne uprave je da taj osiguranik ima važeću osobnu iskaznicu i osobni identifikacijski broj (LIB/OIB), koji, na zahtjev osiguranika, izdaje nadležna Porezna ispostava, čime se u potpunosti zadovoljavaju uvjeti sigurnosti podataka od zlouporabe i neovlaštenog pristupa istim. Dodjeljivanje OIB-a od strane Porezne uprave propisano je člankom 10. Zakona o Jedinjstvenom sustavu registracije, kontrole i naplate doprinosa. Na predloženi način bi svaki osiguranik imao uvid u podatke o stanju uplaćenih doprinosa po godinama i mjesecima, počevši od 2011. godine (od početka funkcioniranja Jedinjstvenog sustava).

IV - FINANCIJSKA SREDSTVA

Za donošenje ovoga Zakona potrebna su dodatna financijska sredstva iz proračuna, u iznosu do 50.000,00 KM.

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O JEDINSTVENOM SUSTAVU
REGISTRACIJE, KONTROLE I NAPLATE DOPRINOSA
(„Službene novine Federacije BiH“, br. 42/09, 109/12 i 86/15)

Tekst odredbi koje se mijenjaju (pročišćeno)

Članak 3.

U smislu ovoga Zakona, termini koji se u njemu koriste imaju sljedeće značenje:

1. **Jedinstveni sustav registracije, kontrole i naplate doprinosa** (u daljnjem tekstu: Jedinstveni sustav) je administrativno-tehnički sustav prema kojem se vrši registracija, kontrola i naplata doprinosa i prikupljanje podataka od obveznika uplate doprinosa i osiguranika;
2. **Informacijski sustav Jedinstvenog sustava** (u daljnjem tekstu: Informacijski sustav) predstavlja sređeni skup metoda, procesa i operacija za prikupljanje, čuvanje, obradu, prijenos i distribuciju podataka Baze podataka Jedinstvenog sustava Porezne uprave, uključujući tehničku opremu koja se u te svrhe koristi;
3. **Baza podataka Jedinstvenog sustava** (u daljnjem tekstu: Baza podataka) je jedinstvena evidencija o svim obveznicima uplate doprinosa i osiguranim osobama, podacima neophodnim za kontrolu i naplatu uplate doprinosa i podacima za ostvarivanje prava na temelju obveznog i dobrovoljnog osiguranja;
4. **Korisnici Jedinstvenog sustava su:** Federalni zavod za mirovinsko i invalidsko osiguranje, Zavod za zdravstveno osiguranje i reosiguranje Federacije Bosne i Hercegovine, Federalni zavod za zapošljavanje (u daljnjem tekstu: izvanproračunski fondovi), Porezna uprava i Federalni zavod za statistiku;
5. **Subjekti upisa u Jedinstveni sustav** (u daljnjem tekstu: subjekti upisa) su obveznici uplate doprinosa i osigurane osobe, kao i obveznici uplate doprinosa i osigurane osobe s područja Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Brčko Distrikt) koji su se opredijelili za uplatu doprinosa i korištenje prava kod Federalnog zavoda za mirovinsko i invalidsko osiguranje.
6. **Doprinosi** su novčani iznosi koje je obveznik uplate doprinosa dužan plaćati izvanproračunskim fondovima suklando propisima kojima se reguliraju uplate obveznih i dobrovoljnih doprinosa;
7. **Obveznik uplate doprinosa** je svaki poslodavac, odnosno pravna ili fizička osoba uključujući pravnu i fizičku osobu s područja Brčko Distrikta koja se opredijelila za uplatu doprinosa i korištenje prava kod Federalnog zavoda za mirovinsko i invalidsko osiguranje koja je obvezno ili dobrovoljno osigurana i koja je obvezna vršiti obračun, obustavu i uplatu doprinosa sukladno Zakonu o doprinosima ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06 i 14/08) i zakonima

- kojima se uređuje mirovinsko i invalidsko osiguranje, zdravstveno osiguranje i osiguranje u slučaju nezaposlenosti;
8. **Osigurane osobe su:** 1) osobe koje su obvezno ili dobrovoljno osigurane sukladno zakonima kojima se uređuje mirovinsko i invalidsko osiguranje, zdravstveno osiguranje i osiguranje u slučaju nezaposlenosti (u daljnjem tekstu: osiguranici) i 2) druge osobe osigurane po drugoj osnovi;
 9. **Zaposlenik** je fizička osoba definirana u skladu sa Zakonom o radu ("Službene novine Federacije BiH", br. 43/99, 32/00 i 29/03);
 10. **Poslodavac** je pravna ili fizička osoba definirana u skladu sa Zakonom o radu;
 11. **Fizička osoba - poduzetnik** je osoba koje obavlja djelatnost u svoje ime i za svoj račun radi stjecanja dohotka;
 12. **Identifikacijski broj poreznog obveznika** je jedinstveni identifikacijski broj koji Porezna uprava dodjeljuje svakom poreznom obvezniku;
 13. **Osobni identifikacijski broj** je jedinstveni broj koji Porezna uprava dodjeljuje svakoj osiguranoj osobi upisanoj u Jedinstveni sustav;
 14. **Prijava za upis u Jedinstveni sustav** je svaka prijava koja se podnosi u svrhu unošenja podataka i svih naknadnih promjena evidencija u Jedinstvenom sustavu;
 15. **Mjesečnom prijavom podataka o doprinosima** smatraju se obrasci: MIP-1023 Mjesečno izvješće o isplaćenim plaćama, ostvarenim koristima i drugim oporezivim prihodima zaposlenika od nesamostalne djelatnosti, plaćenim doprinosima i akontaciji poreza na dohodak, PMIP-1024 Pojedinačno mjesečno izvješće o isplaćenim plaćama, obračunatim i uplaćenim doprinosima i porezu na dohodak od nesamostalne djelatnosti (koji čine sastavni dio Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak), JS3300 elektronički obrazac za doprinose koje izvanproračunski fondovi plaćaju u ime svojih osiguranika (koji čini sastavni dio Pravilnika o podnošenju prijava za upis i promjene upisa u Jedinstveni sustav registracije, kontrole i naplate doprinosa) i 2002 Specifikacija uz uplatu doprinosa poduzetnika (koja čini sastavni dio Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa);
 16. **Uvjerenje o registraciji** je javna isprava koju svakom obvezniku uplate doprinosa izdaje Porezna uprava i kojim se potvrđuje da je osiguranik upisan u Jedinstveni sustav;
 17. **Uvjerenje iz Jedinstvenog sustava** je javna isprava koju izdaje Porezna uprava na godišnjoj osnovi, odnosno na zahtjev subjekta upisa, a sadrži traženi podatak koji se nalazi u Jedinstvenom sustavu.

Članak 14.

Obveznik uplate doprinosa podnosi Poreznoj upravi prijavu za upis u Jedinstveni sustav za svakog novog zaposlenika u roku od sedam dana od dana otpočinjanja rada osiguranika.

Obveznik uplate doprinosa Poreznoj upravi podnosi prijavu iz čl. 12. i 13. ovoga Zakona u roku od sedam dana od dana nastanka promjene.

Članak 18.

Porezna uprava svakom osiguraniku iz osnove radnog odnosa izdaje uvjerenje iz Jedininstvenog sustava koje sadrži godišnje podatke o iznosu uplaćenih, odnosno neuplaćenih doprinosa.

Uvjerenje iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se za svaku fiskalnu godinu najkasnije do 31. prosinca tekuće godine za prethodnu fiskalnu godinu.

Iznimno u 2012. godini, uvjerenje iz stavka 1. ovoga članka za 2011. godinu Porezna uprava izdaje na temelju zahtjeva osiguranika.